11/12/2020

Манастир Дечани на листи 12 најугроженијих објеката културног наслеђа

Организација цивилног друштва Европа Ностра, објавила је листу 12 најугроженијих објеката културног наслеђа за 2021. годину, међу којима је и Манастир Високи Дечани на Косову и Метохији.

Европа Ностра, која се бави заштитом културе и природе, објавила је на својој интернет страници да је манастир Дечани из 14 века, иако од 1999. године под непрекидном заштитом мировних трупа Кфор-а, био мета четири напада минобацачким гранатама од стране локалних екстремиста током периода од 1999. до 2007. године, као и покушаја терористичког напада 2016. године.

Истовремено, додаје се, манастир са посебном заштитном зоном суочава се са озбиљним претњама по животну средину, јер локални општински просторни план није у складу са строгим правилима заштите Унескове светске баштине или сродним националним законима и прописима.

Такође, организација наводи и да стално постоји ризик од изградње неодговарајућих урбаних објеката у близини манастира, као и опасност од експропријације земљишта које припада манастиру Дечани, а нарочито је

опасан план да поред капија манастира пролази главни међународни аутопут.

Организација наводи да је овај најугледнији споменик свог доба урађен у српско-византијском и романичко-готичцком стилу, као и да је непрекидно насељен скоро седам векова.

Саветодавни одбор 7 најугроженијих програма приметио је да је манастир Дечани једини споменик у Европи под тако снажном војном заштитом у континуитету од 20 година, а да представља споменик од огромног историјског и културног значаја за Европу и свет, што потврђује и његов статус светске баштине.

“За жаљење је што су данас манастир Дечани са својим културним и природним наслеђем и монашком заједницом постали таоци нерешеног статуса Косова. Стога је хитно и императивно потребно обезбедити пуно поштовање владавине закона и посветити јачу пажњу одговарајућој заштити овог места светске баштине у оквиру текућих разговора о нормализацији односа између Београда и Приштине”, наводи се у образложењу.

Како наводе то је функционалан манастир са дневним литургијским службама и активном монашком заједницом коју чини 25 монаха који се брину о свакодневном одржавању манастира са околином, чувају нематеријално наслеђе монашког живота и редовно дочекују ходочаснике и туристе.

Манастир се, заједно са још три српска православна хришћанска манастира и цркве на Косову – Грачаницом, Пећком патријаршијом и Црквом Богородицом Љевишком у Призрену од 2006. године налази на Унесковој листи светске баштине.

— rts.rs